

Kansen herkennen: Quick wins en gouden opportuniteiten voor faunavorzieningen

Wim Garmyn

Embuild Vlaanderen

 Embuild **Buildwise**
VLAANDEREN

Interreg
Vlaanderen-Nederland

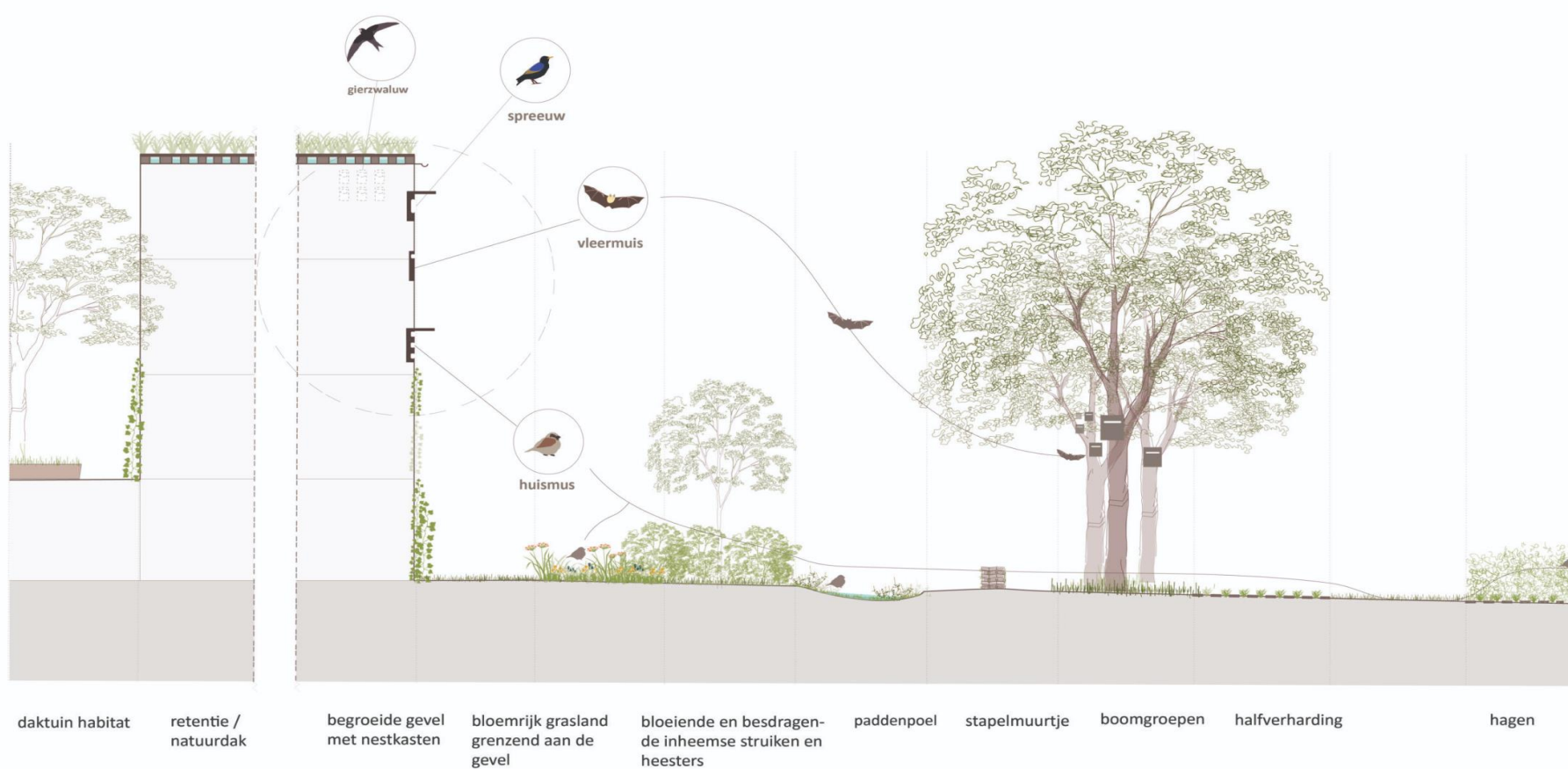
Gefinancierd door
de Europese Unie

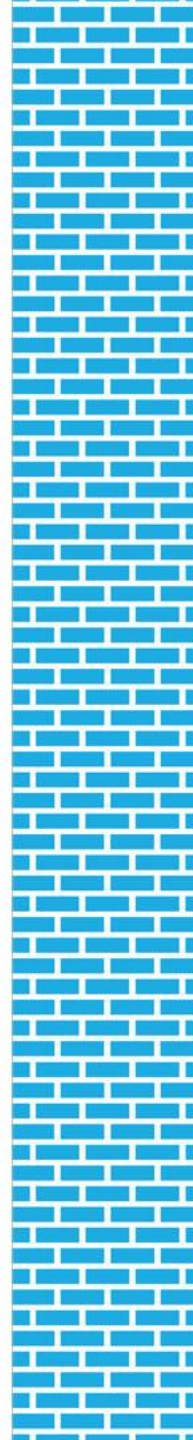

Natuur benut kansen die wij creëren

<https://groenblauwe.netwerken.nl/measures/habitat-voor-fauna/>

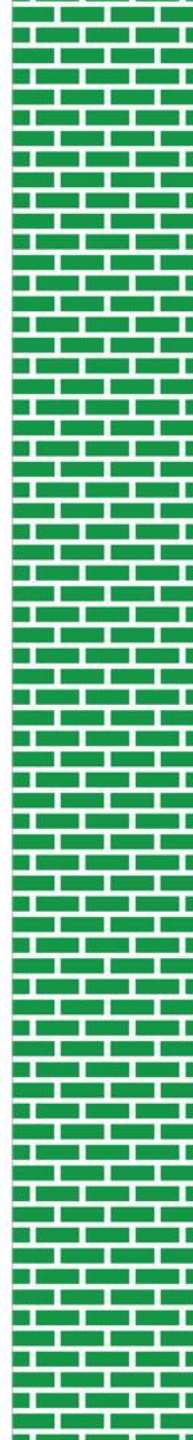

- Veiligheid**
- Voortplanting**
- Voedsel (vocht)**
- Variatie**
- Verbinding**

KWALI ITI A W K

DUURZAAM (VER)BOUWEN

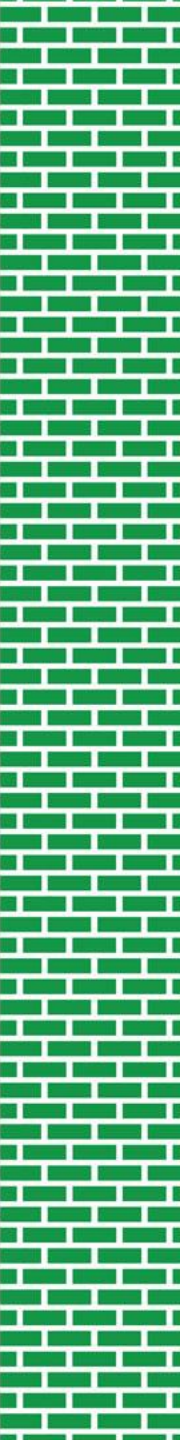
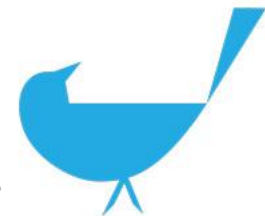
Klimaatdoelstelling: CO₂ voetafdruk verlagen

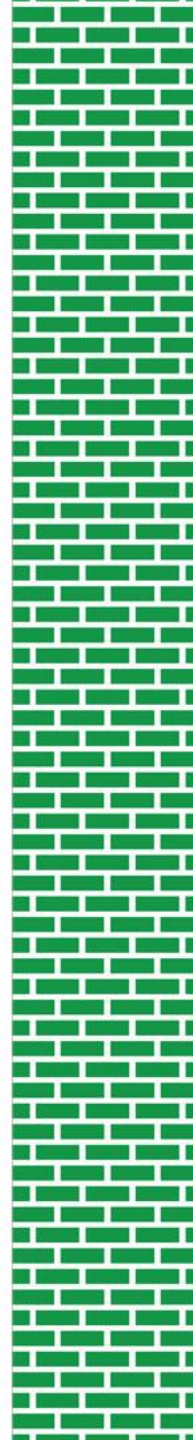
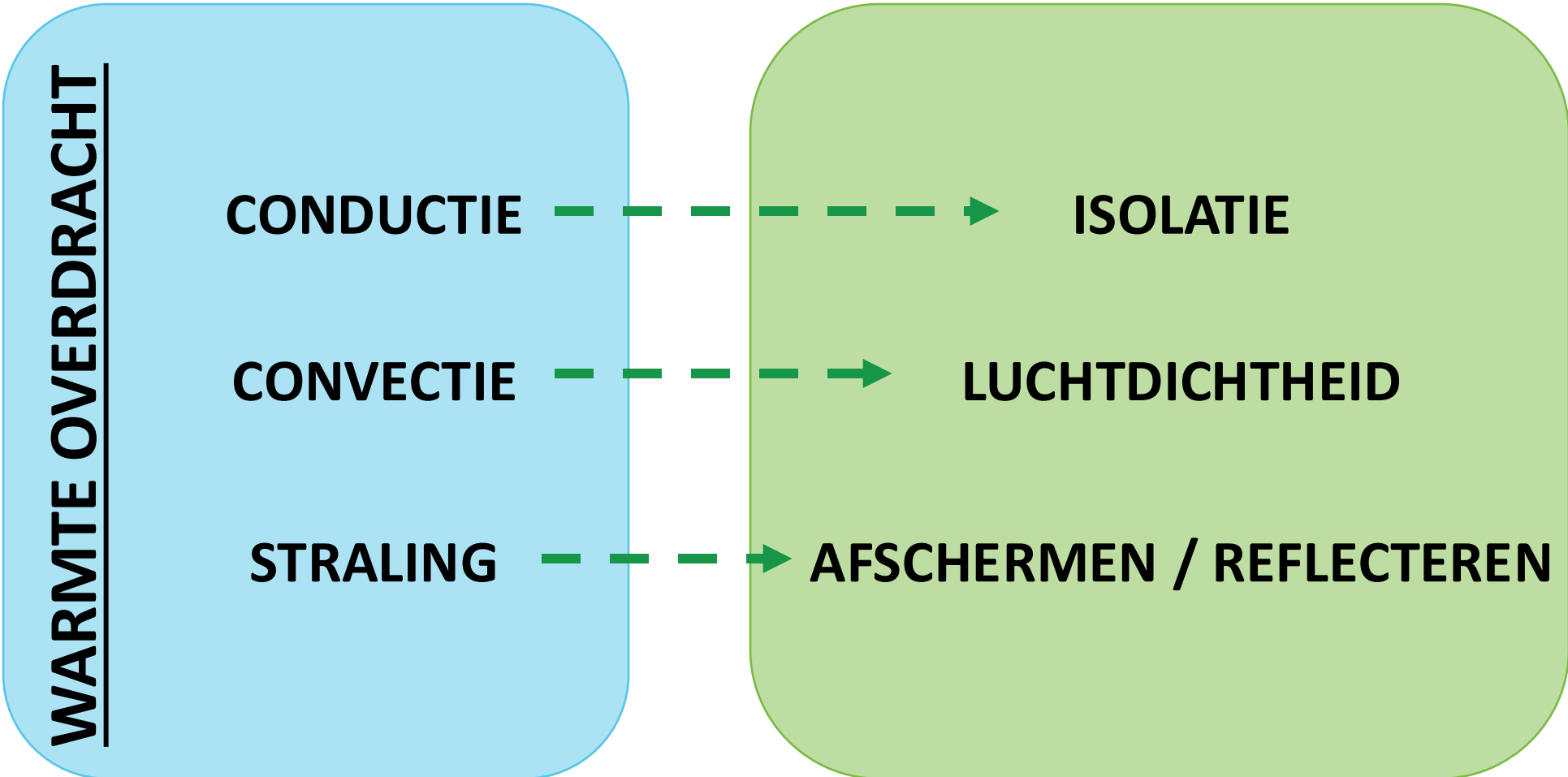

High impact: Energieverbruik verminderen

Warmte beheersen

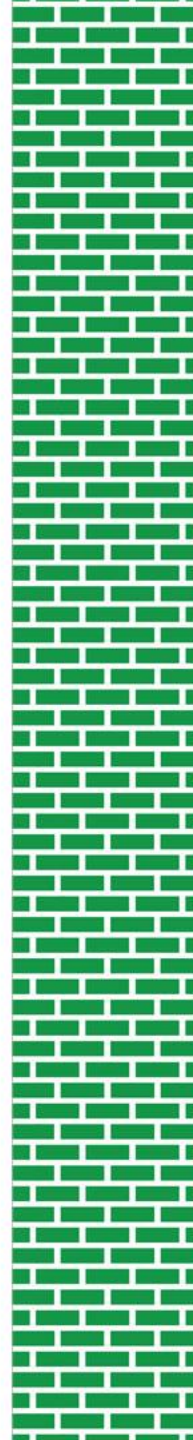
ISOLATIE

LUCHTDICHTHEID

KOUDEBRUG VERMIJDEN

BUITEN: WINDDICHT, DAMPOPEN
BINNEN: LUCHT- EN DAMPDICHT

QUICK WINS

Gaten, Kieren, spleten?

Randvoorwaarden?

STEIGERGATEN

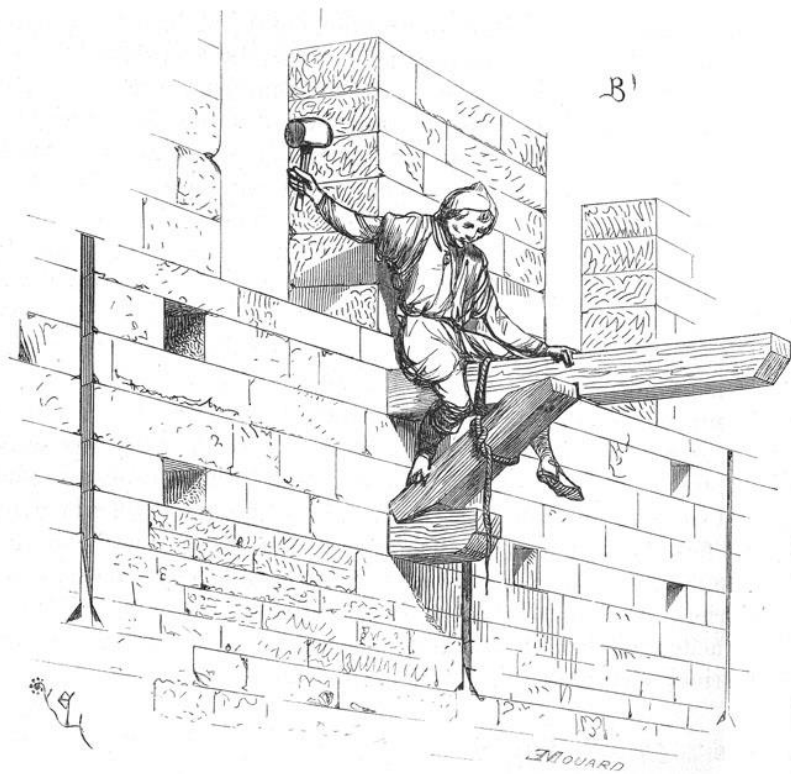
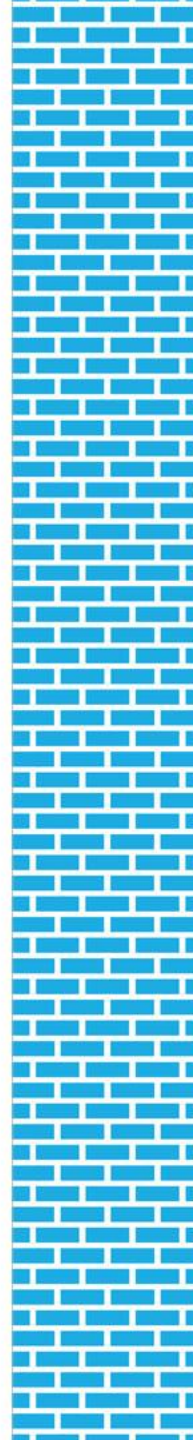

Foto: Joostdevree.nl

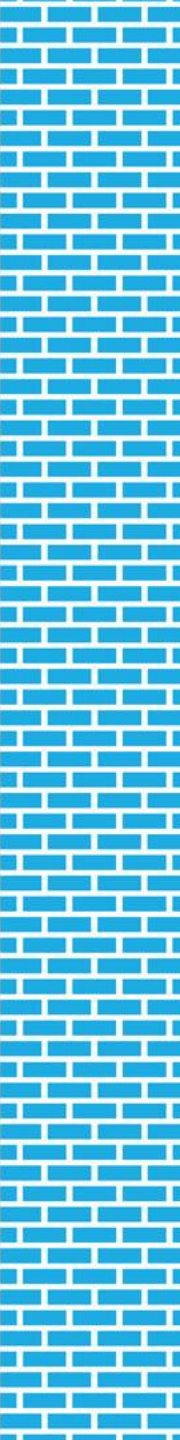

STEIGERGATEN

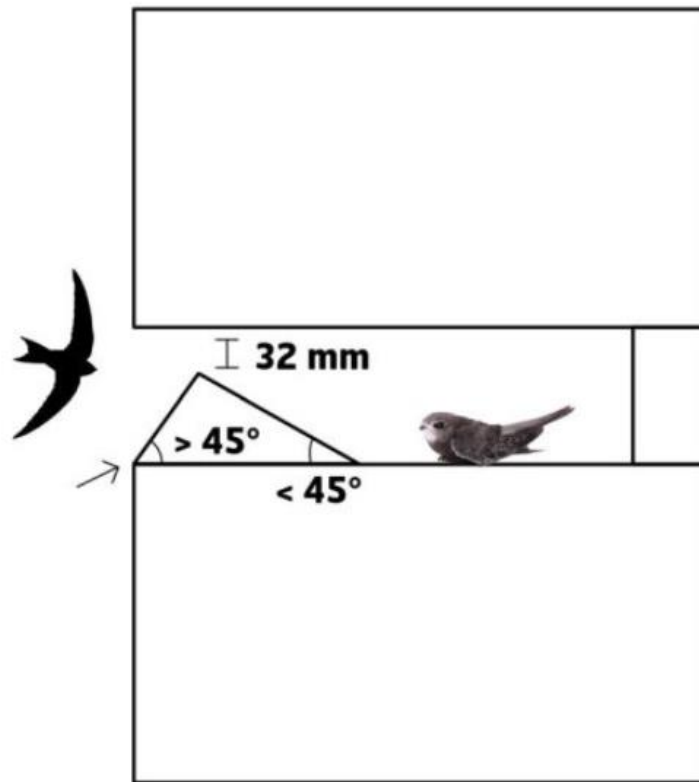

Foto: Joostdevree.nl

STEIGERGATEN

Gierzwaluwwerkgroep Natuurpunt

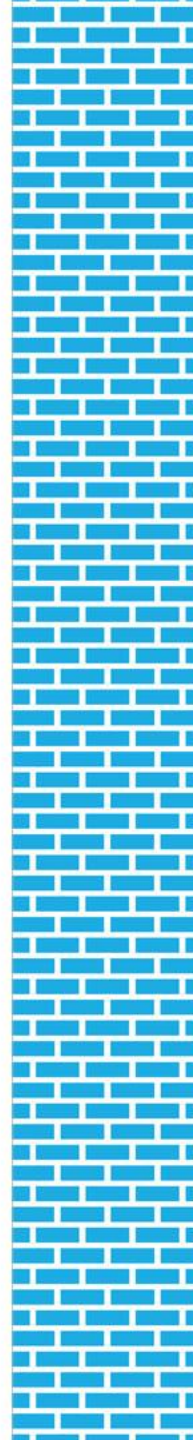

STEIGERGATEN

© Sarah Van den Elsen

STOOTVOEG

vleermuizen
Ben Veentjer · 1 april 2023 · 🌐

ik ben benieuwd welke soort dit is, heb geen ervaring met vleermuizen. deze vloog overdag af en toe rond en verdween dan weer in de spouwventilatie

👍👍 Rens Hendrickx, Guido Vanden Begin en 95 anderen

17 reacties 9 keer gedeeld

STOOTVOEG

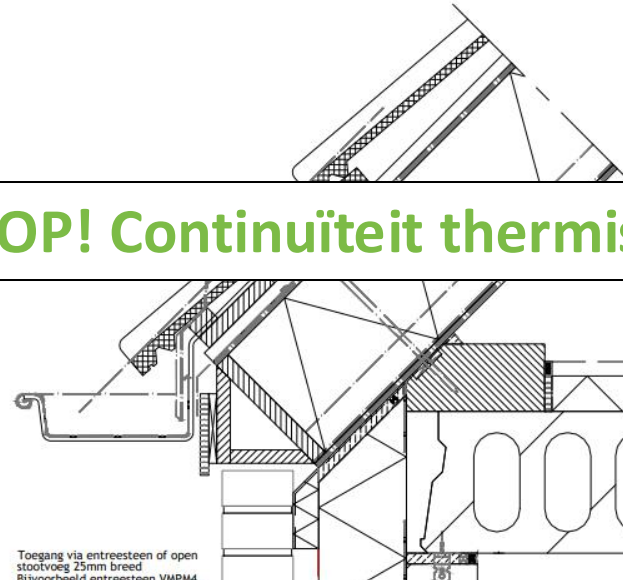

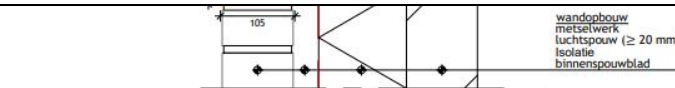
TOEGANG TOT SPOUW

LET OP! Continuïteit thermische isolatie

LET OP! Materialen: e.g. gripgaas

Toegang via entresteen of open stootvoeg 25mm breed
Bijvoorbeeld entresteen VMPM4

(SOORT) GROEP	Vleermuizen
MAATREGELCODE	V001
OMSCHRIJVING	Opening naar spouwmuur
Tekenaar	MVDB Unitura
Datum	8-12-2022
Schaal	1:5
Formaat	A3

NK NB Nationale Kennisbank Natuurinclusief Bouwen

*De geschetste details zijn principe details, bedoeld om ecologische randvoorwaarden te communiceren. Aan de tekeningen kunnen geen rechten worden ontleend. Dit detail is gemaakt op basis van een boBouw® detail

Richtlijnen

- Grote ruimte spouw > 1,5m²
- Spouwdiepte > 2cm
- Entresteen als invliegopening of open stootvoegen van 25mm breed en steenhoogte hoog (circa 4-5 cm doorgaans) (>3 per kopgevel)
- Positie, hoek van gebouw (voorkeur) bij voorkeur verschillende windrichtingen (met elkaar verbonden) waarvan minimaal 1 zuid, west of zuidwest expositie heeft.

“ONGEDIERTE”* ONTMOEDIGEN

*duiven, muizen, marters,...

- **Hoog genoeg** boven het maaiveld
- Open stootvoegen **onderaan afdichten**
- **Toegangsoopening**
  - Slimme afmetingen
  - Afschuining

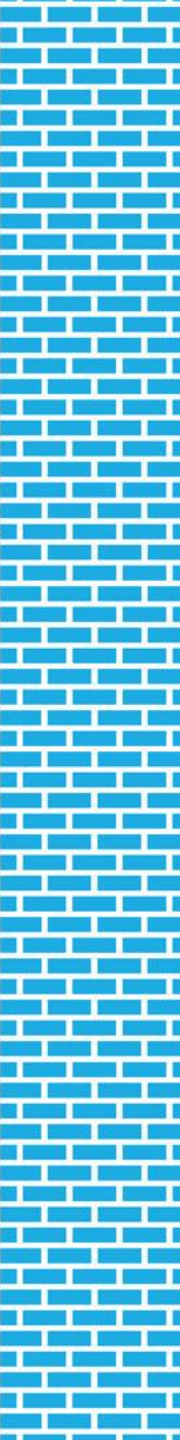
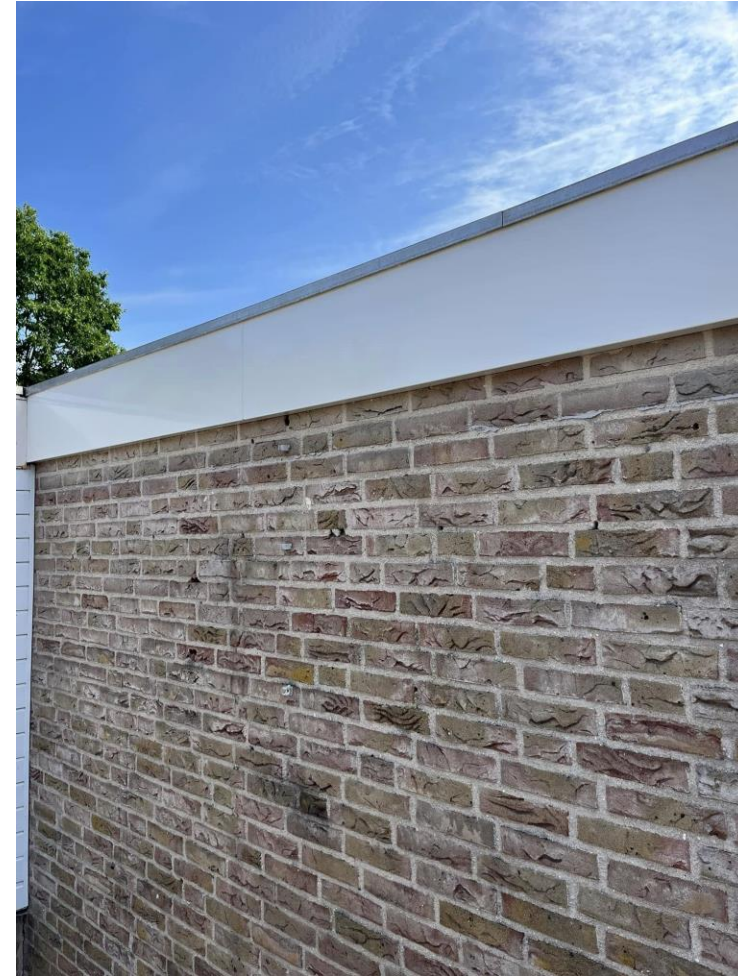
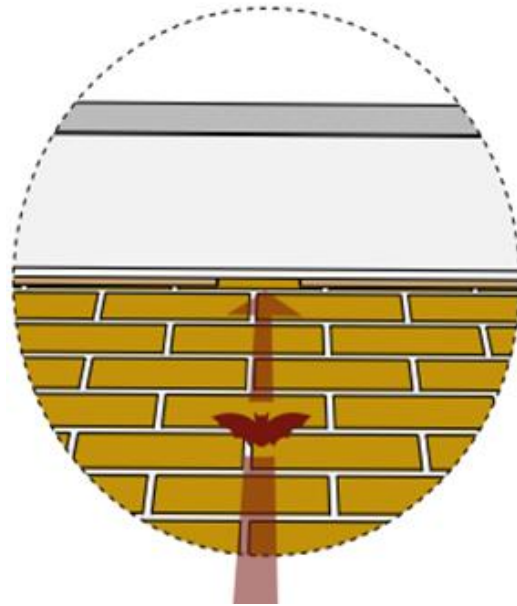

BETIMMERING

BOEIPLANK

vivara

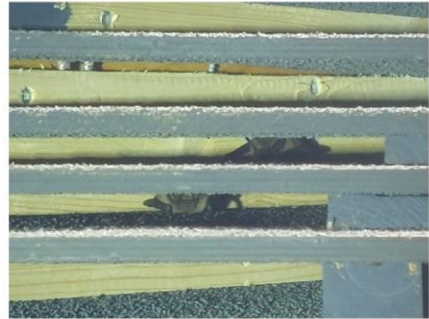

BETIMMERING

15 in kolonie op gebouw

2024-03-24 14:23
Daan Dekeukeleire
Brakel - Burreken en omgeving (OV)
Onbekend

lamel 1 (17mm): 4
lamel 2 (16mm): 1
lamel 3-8 (20, 22, 25, 25, 30, 30mm): 0 dieren
lamel 9 (13mm): 3 dieren
lamel 10 (15mm): 3 dieren
lamel 11-16 (20, 20, 30, 25, 30, 30mm): 0 dieren
lamel 17 (18mm) 0 dieren
lamel 18: (15mm) 4 dieren

Vleermuizenkolonie vestigt zich in Faunahuis Brakel

7 aug 2025

Categorieën Natuurbericht

Vleermuizen Nacht van de Vleermuis Biodiversiteit

Recent werd in het Faunahuis in Brakel (Oost-Vlaanderen) een kolonie gewone dwergvleermuizen vastgesteld, een kraamgroep van ongeveer 40 dieren. Deze waarneming bevestigt het belang van doordachte, diervriendelijke bouwprincipes en onderstreept de nood aan geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Er zijn veel artificiële verblijven op de markt die natuurlijke schuilplaatsen proberen na te bootsen maar het creëren van een ideale leefomgeving voor vleermuizen is complex.

GOLDEN OPPORTUNITIES

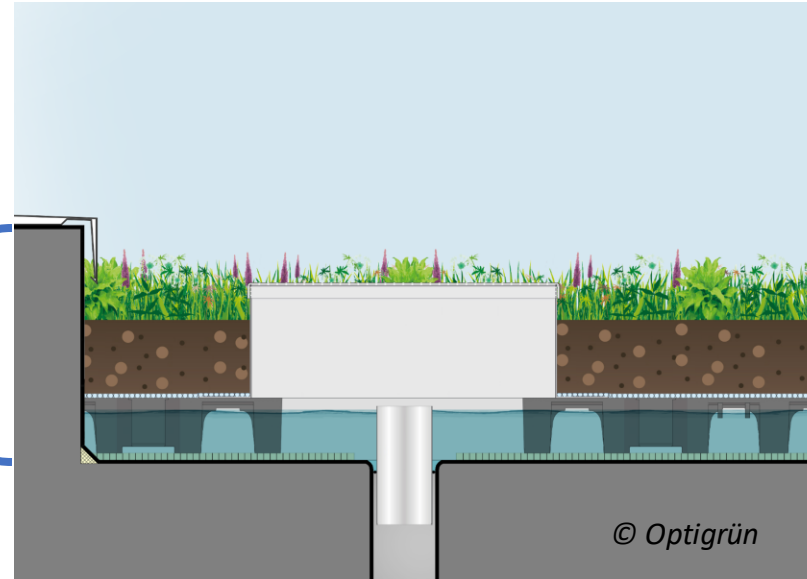
Dakranden

Hogere dakopstanden bij multifunctionele daken

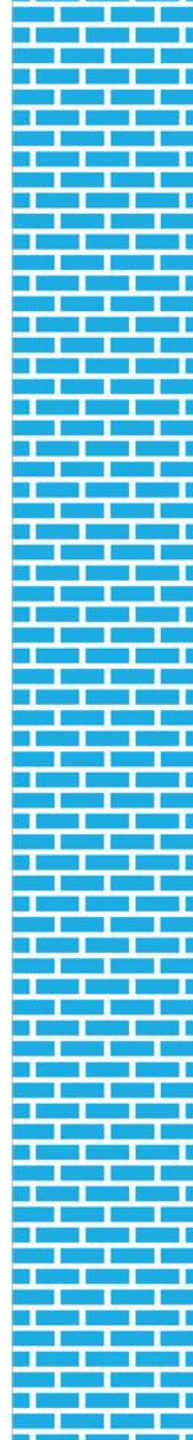
NESTKAST IN VERHOOGDE DAKRAND (HSB)

Inbouw vogel nestkast
De grootte van de nestkast en de opening hangt af van de doelsoort. Een dergelijk detail is toepasbaar op de huismus, de grote-gele kwikstaart, de gierzaluw en de zwarte roodstaart. De afmetingen per soort zijn zichtbaar op de vorige pagina.

Dakranden

Dakoversteken

Vaker langere dakoversteken → Meer ruimte en kansen

- Klimaatadaptief bouwen: schaduw/verkoeling
- Biobased bouwen: minder slagregen op gevels

Dakoversteken

© Henning Larsen, Royal Danish Opera

Dakoversteken

© Henning Larsen, Nordo and Porten

Gefinancierd door de Europese Unie

Embuild
VLAANDEREN

Buildwise

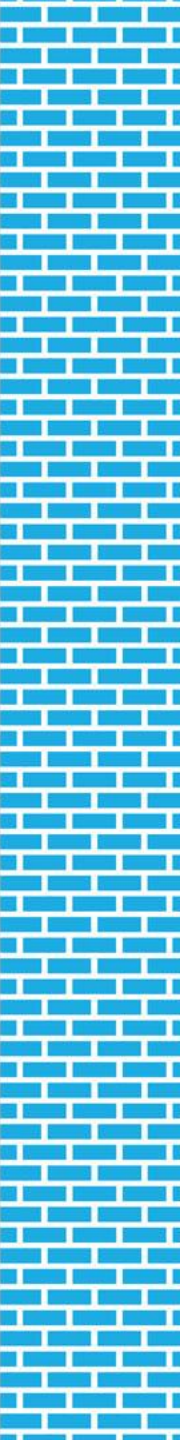

Dakoversteken

© Barchi architecten, De Driesprong Riemst

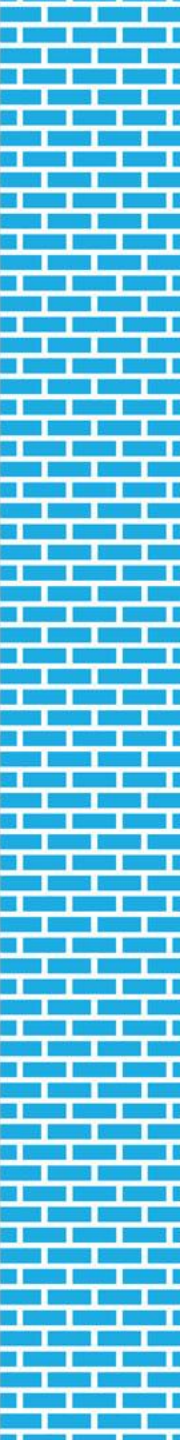

Dakoversteken

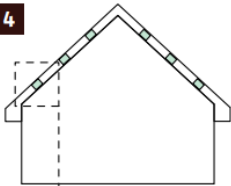

Renovatie en uitbreiding van een woning met een stamp lemen muur
architect: BAST architects & engineers
Foto © Tom Lagast

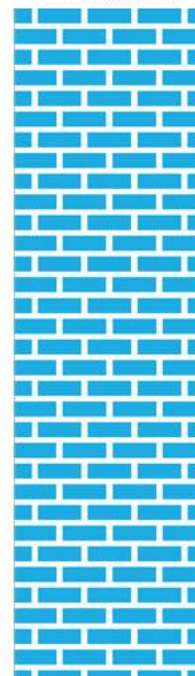
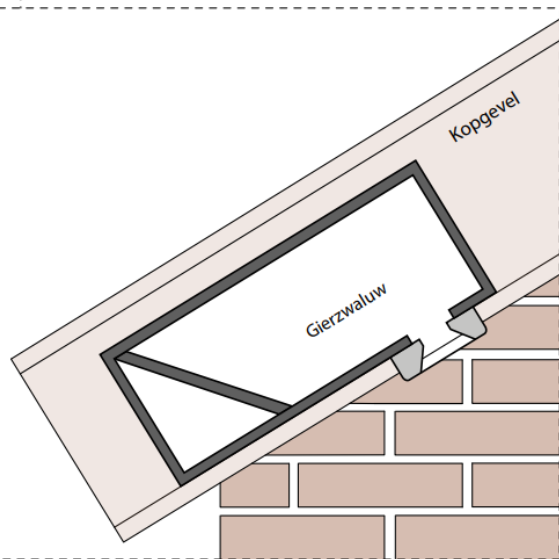
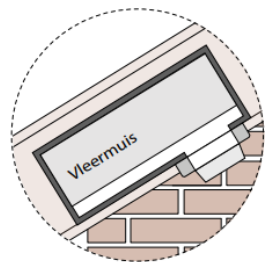
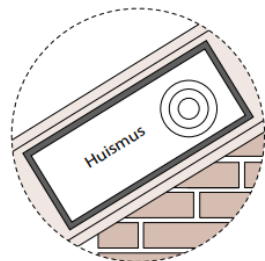
Voorbeelden Verblrijven

Schuine overstekken en kopgevels

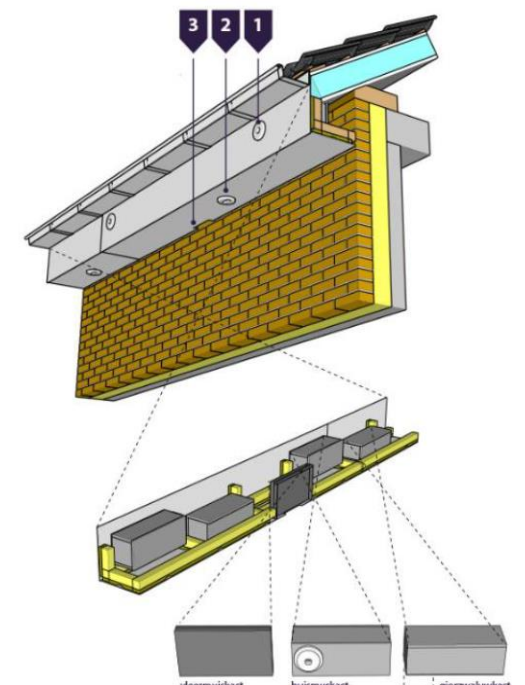
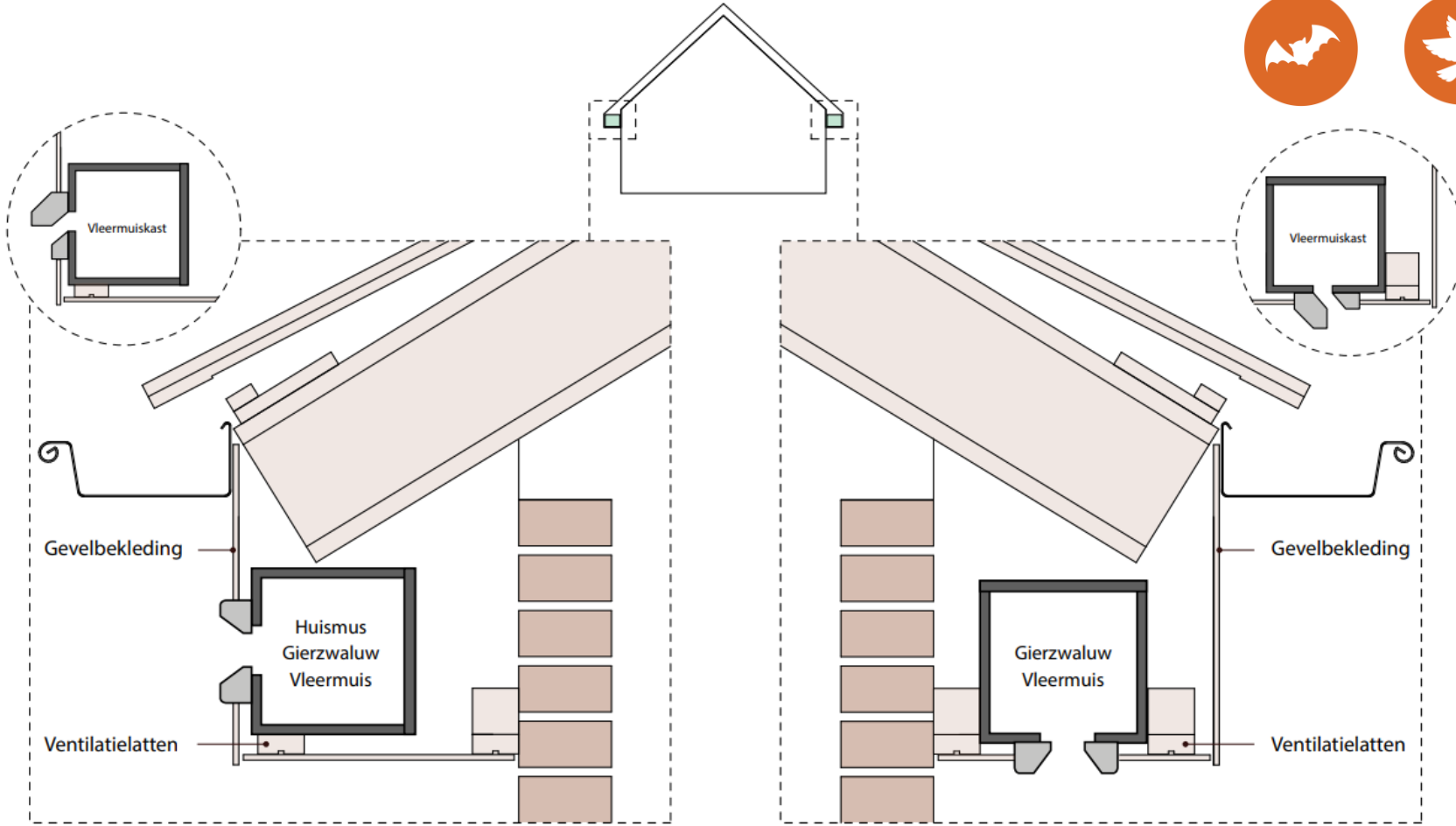
Alle kasten kunnen ook verwerkt worden in schuine overstekken. De volgende aandachtspunten zijn belangrijk:

- Gierzwaluw: opening aan de onderzijde, extra plankje voor broeden > maatwerk nodig;
- Huismus: opening aan de voorzijde;
- Vleermuis: opening aan de voor- of onderzijde, let op draaiing entreesteen.

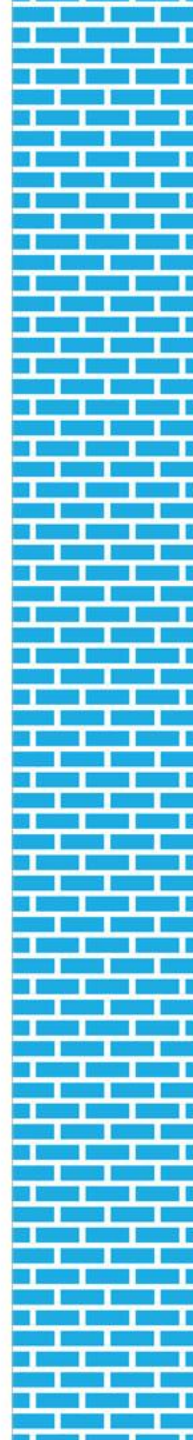

Verblijven in dakoversteek

Vogelkast (maatwerk) in nieuwe en ruimere dakoverstek. Hierbij kan de invliegopening dichter bij de muur geplaatst worden zodat huismussen via de muur de invliegopening in kunnen (optimalisatie maatregel) (bron: Arcadis).

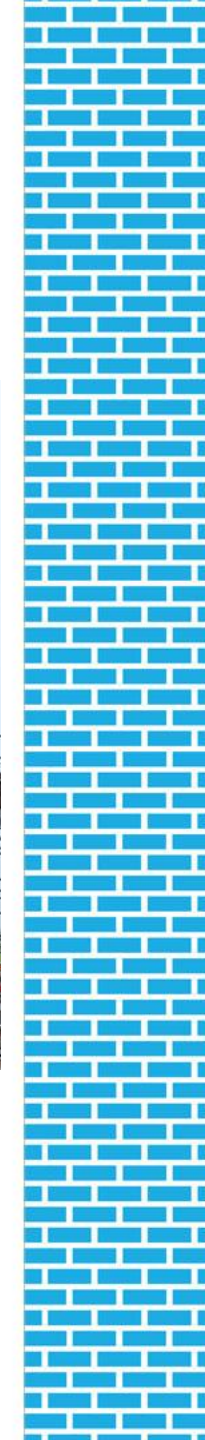
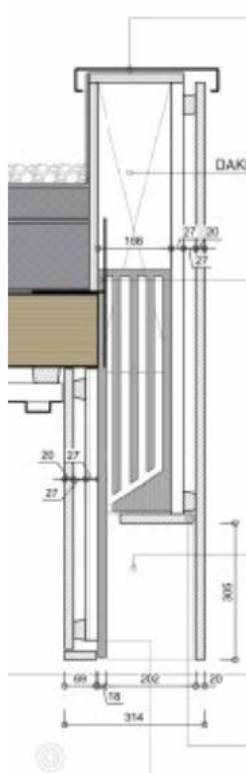
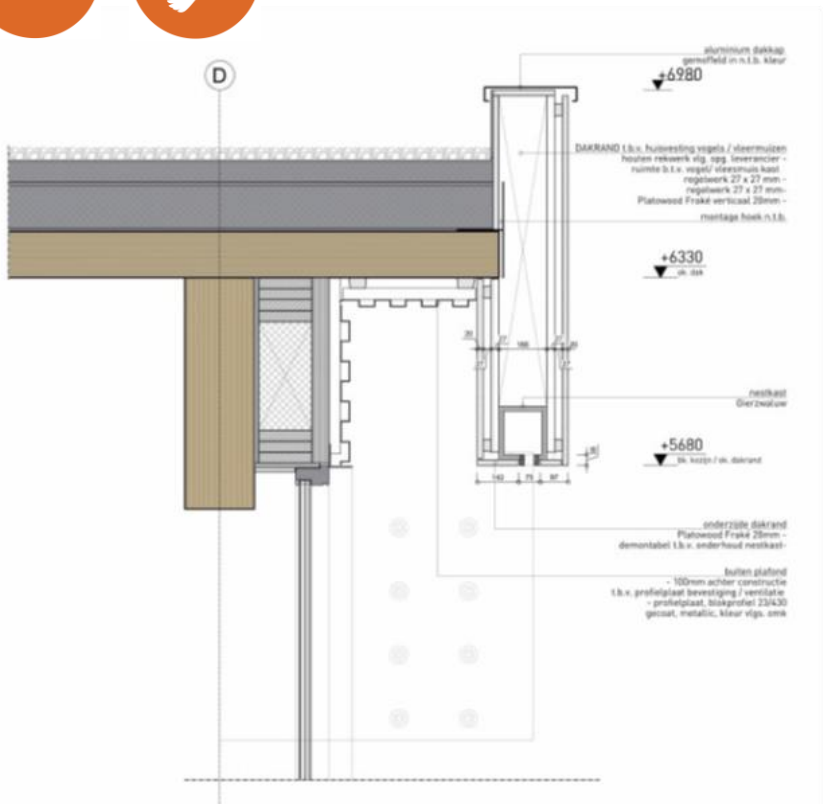

Verblijven in dakoversteek

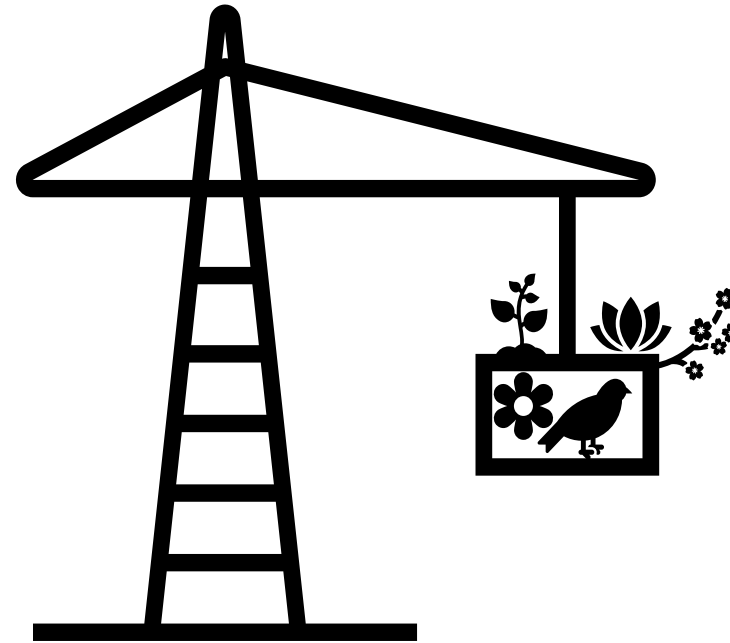
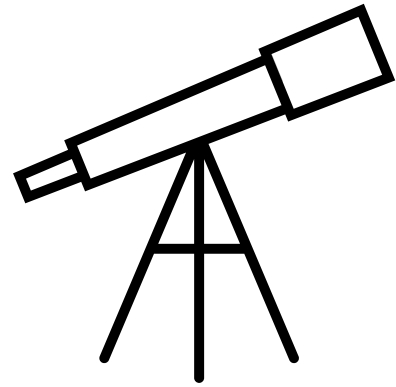

Verblijven in combinatie dakrand/dakoversteek

AAN DE SLAG

AAN DE SLAG!

Gebruik de inzichten en resultaten uit Natuur-inbouw

- TU/e
- Praktijkvoorbeelden

Raadpleeg specialisten

- Technisch advise uitvoering (Buildwise)
- Schakel ecologen bij aanvang

Project inzichten

→ Stimulans voor innovaties in commercieel marktaanbod

Samengevat

- Creëer zo veel mogelijk kansen
- Hou rekening met bouwfysische voorwaarden
- Quick wins: gaten, kieren, spouw,...
- Inbouwen: gouden kansen = dakranden
- Just do it!

Meer informatie:

Natuur-inbouw

- <https://interregvlanded.eu/natuur-inbouw/over-ons>
- <https://www.ecopedia.be/natuurinclusiefbouwen>

Wallonië

- <https://bati.natagora.be/>

Nederland

- Bouwnatuurinclusief.nl
- <https://nknb.nl/maatregelen/>
- <https://www.kanbouwen.nl/>

natagora

Gefinancierd door
de Europese Unie

Embuild

VLAANDEREN

Wim Garmyn

wim.garmyn@embuild.be

Buildwise

Filip Dobbels

Filip.dobbels@buildwise.be

